

प्रभाव दैनिक

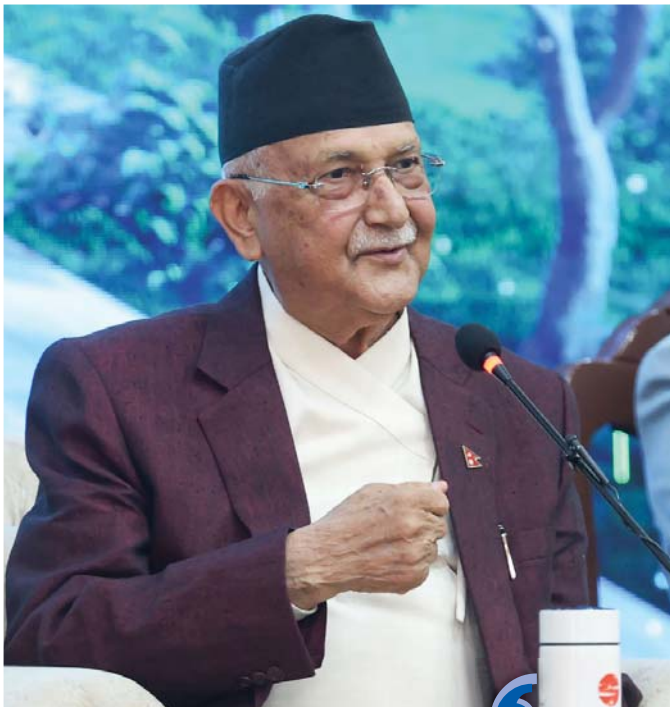
National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६१८१५४००,
९८४१५१२१७, ९८४१२४६२६९
marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष १२ अंक २१ काठमाडौं बुधबार, ३१ वैशाख २०८२ Prabhav National Daily Wednesday, May 14, 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

जहिल्यै हौसिने ओलीसँग अहिले छैन आँट

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- दोस्रोपटक प्रधानमन्त्री हुँदा हौसियर एकैचोटि ३९६ अस्पताल उद्घाटन गरेका केपी शर्मा ओली अहिले भने बजेटको कारण देखाउँदै आफ्नो योजना अलपत्र भएको बताएका छन् । २०७७ साल मंसिर १५ मा तामझाम र हतारहतार शिलान्यास गरिएका अस्पतालहरूको अवस्था भद्रगोल भएपछि ओलीले यस्तो बताएका हुन् ।

मंगलबार बालुवाटारमा आयोजित 'सिनेपा' अत्याधुनिक इण्डोर छायांकन स्टुडियो निर्माण आरम्भ उद्घाटनमा अहिले हौसिने समय नरहेको बताएका हुन् । 'जे पनि हुन्छ, भन्थे । जे पनि गर्नुपर्छ, भन्थे । एकैचोटि ३९६ वटा हस्पिटल शिलान्यास गरेको हो नि,' प्रधानमन्त्री ओलीले भने ।

अहिले भने सरकारसँग बजेटकै अभाव भएकोले कुनै पनि योजना सुरु गर्दा विचार गर्नुपर्ने अवस्था आएको उनको भनाइ थियो । 'अधिल्लोचोटी

फूर्तिसाथ यो पनि गर्नु पर्ने गर्छ भनेर पहिलेजस्तो गरी आँट गरेको छैन । खल्तीमा हुँदा पो आँट गरिन्छ । राज्यको ढुकुटीमा नहुँदा आँट गर्न पनि गाह्रो हुन्छ नि ! धेरै मुस्किलले कताको रकम कता मिलाएर काम गर्नुपरेको छ ।

केपी शर्मा ओली प्रधानमन्त्री

प्रधानमन्त्री हुँदा अहिलेजस्तो त्यसबेला पैसाको हाहाकार थिएन,' ओलीले भने । नेकपाकालमा ओलीले टावर निर्माणदेखि अपुरा कार्ययोजनासमेत उद्घाटन गर्थे । त्यतिबेला ओलीले घरघरमा पाइपबाट ग्यास पुर्‍याउनेदेखि रेल, पानीजहाज र स्थाटालाइड परियोजनाका सपना बाँड्का थिए । पहिले आफूले सुरु गरेका

- नेकपाकालमा ओलीले टावर निर्माणदेखि घरघरमा पाइपबाट ग्यास पुर्‍याउनेदेखि, रेल, पानीजहाज र स्थाटालाइड परियोजनाका सपना बाँड्थे
- यसपटक प्रधानमन्त्रीमा फर्केर आउँदा राज्यको ढुकुटीमा पैसा नै नभएको ओलीको भनाइ
- त्यसै कारण फूर्तिसाथ यो पनि गर्नु पर्ने गर्छ भनेर पहिलेजस्तो गरी आँट नगरेको ओली बताउँछन्

योजनाहरू तीन वर्षसम्म अलपत्र भएका र ती सुरु गर्ने मन भए पनि पैसा नभएको ओलीको तर्क रह्यो । 'तीन वर्षको ग्यापपछि म फेरि प्रधानमन्त्रीमा फर्केर आउँदा जहाँसम्म गाडी पुगेको थियो, त्यही रोक्केको गाडी त्यहाँबाट अगाडि बढेको थिएन । फेरि सुरु गर्नुपर्ने । तर सुरु गर्नलाई पैसा नै छैन,' प्रधानमन्त्री ओलीले भने ।

यसपटक उनी कार्यक्रमहरू अघि सार्न निकै हच्किएका सुनिन्छन् । 'त्यसैकारण फूर्तिसाथ यो पनि गर्नु पर्ने पनि गर्छ भनेर पहिलेजस्तो गरी आँट गरेको छैन,' ओलीले भने, 'किर्नाक खल्तीमा हुँदा पो आँट गरिन्छ । राज्यको ढुकुटीमा नहुँदा आँट गर्न पनि गाह्रो हुन्छ नि ! धेरै मुस्किलले कताको रकम कता मिलाएर काम गर्नुपर्ने छ ।'

देशको आर्थिक संकट गहिर्दै गएको छ । त्यसैले यसपटकको बजेट बनाउनअघि सरकारले निकै कसरत गरिरहेको छ । अर्थतन्त्रमा सरकारले लिएको गलत नीतिका कारण घरजग्गा व्यवसायदेखि बैंकिङ कारोबार कमजोर हुँदै गएको छ । यद्यपि, प्रधानमन्त्री ओलीले यो सरकारले ओरालो लागेको अर्थतन्त्रलाई 'ब्रेक' लगाइसकेको दाबी गरेका छन् ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

स्वर्णलक्ष्मी सहकारी ठगी प्रकरण

सांसद राईविरुद्ध अदालतमा मुद्दा बिगोसहित सात वर्ष कैद मागदाबी

जेबी योजन

काठमाडौं- नेपाली कांग्रेसकी सांसद माया राईविरुद्धको सहकारी ठगी मुद्दा अदालत पुगेको छ । सरकारी बकिल कार्यालय काठमाडौंले प्रहरी परिसर काठमाडौंले बुझाएको अनुसन्धान प्रतिवेदनका आधारमा जिल्ला अदालत काठमाडौंमा पूरक अभियोजनमार्फत मंगलबार मुद्दा दर्ता गरेको हो ।

उनीविरुद्ध सहकारी ठगी र संगठित अपराध गरी दुईवटा कसूरमा प्रतिवादी बनाइएको छ । यी दुई कसूरमा राईसहितका प्रतिवादीहरूलाई बिगोसहित सात वर्ष कैद र ७० हजार रूपैयाँ जरिवाना माग गरिएको छ । कालीमाटीको स्वर्णलक्ष्मी सहकारी ठगी प्रकरणमा उनी मुख्यका थिएनन् र अनुसन्धानका लागि प्रहरीले उनलाई पक्राउ गरेको थियो ।

स्वर्णलक्ष्मी सहकारी ठगी प्रकरणमा यसअघि राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति तथा पूर्वगृहमन्त्री रवि लामिछानेसहितका व्यक्तिको मुद्दा दायर भएको थियो । उनी पछि धरोटी बुझाएर रिहा भए । तर, जतिबेला रविसहितलाई प्रतिवादी बनाउँदै सरकारी बकिल कार्यालय काठमाडौंले मुद्दाको अभियोजन गर्‍यो, त्यतिबेला राईलाई उन्मुक्ति दिइएको थियो । राईलाई उन्मुक्ति दिएको भन्दै सडक र सदनमा आलोचना भएको थियो । यसपछि यही १३ वैशाखमा प्रहरीले कपनबाट राईलाई पक्राउ गरेको थियो ।

राईलाई पक्राउअघि २० जना पीडितको जाहेरी प्रहरीले लिएको थियो । त्यसपछि पूरक

- कांग्रेस सांसद माया राईविरुद्ध सहकारी ठगी र संगठित अपराध मुद्दा
- ३७ लाख ३५ हजार रूपैयाँ बिगो मागदाबी, सात वर्ष कैद र ७० हजार रूपैयाँ जरिवाना माग
- राई सहकारी सञ्चालक छँदा दुई करोडभन्दा बढी अपचलन
- ६९० बचतकर्ताको एक अर्ब १९ करोड ३० लाख ९० हजार रूपैयाँ हिनामिना
- सांसद राईसँगै जिबी राई, देवेन्द्रबाबु राई, कुमार रम्तेललगायत उक्त मुद्दाका प्रतिवादी

अभियोजनसहित सरकारी बकिल कार्यालय काठमाडौं अदालतमा पुगेको हो । अदालतमा दायर मुद्दामा कांग्रेस सांसद राईविरुद्ध

३७ लाख ३५ हजार ८४३ रूपैयाँ बिगो मागदाबी गरिएको छ । उनी स्वर्णलक्ष्मी सहकारीको तत्कालीन सहसचिव रहेको खुलेको छ । उनकै पालामा सहकारीको रकम अपचलन भएको देखिएको थियो ।

अदालतमा अभियोजन गरेको अभियोगपत्रमा उल्लेख भएअनुसार राई सहकारीको सञ्चालक समितिमा रहेको अवधिमा करिब साढे दुई करोड रूपैयाँ अपचलन भएको थियो । उनी आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा कालिमाटीमा रहेको स्वर्णलक्ष्मी सहकारीको सञ्चालक समिति सदस्य थिन् । सहसचिव भएको भने आर्थिक वर्ष २०७४/७५ र २०७५/७६ मा हो ।

सञ्चालक समितिमा रहेको बेला आर्थिक वर्ष २०७३/७४ मा पनि रकम अपचलन भएको प्रहरी अनुसन्धानबाट खुलेको छ । त्यतिबेला विनाधितो ऋण प्रवाह गरेको भेटिएको थियो । सहकारी ठगीमा ८९ लाख ३४ हजार रूपैयाँ सांसद राई सञ्चालक समितिमा

सदस्यमा रहेका बेला अपचलन भएको खुलेको अभियोगपत्रमा उल्लेख छ । कूल पुँजीको १० प्रतिशतभन्दा बढी रकम लगानी गरेको भेटिएको छ ।

कतिपय भने सूचीकृत नभएका संस्थालाई समेत लगानी गरेको भेटिएको छ । सरकारी बकिल कार्यालय काठमाडौंका प्रमुख रामहरि शर्मा काफ्लेका अनुसार उनी सञ्चालक भएको बेला सहकारीको दुई करोड ४० लाख ४४ हजार रूपैयाँ अपचलन भएको पाइएको छ ।

यसअघि यो सहकारी ठगी प्रकरणमा २१ पुसमा ३९ जनाविरुद्ध काठमाडौं जिल्ला अदालतमा ६९० बचतकर्ताको एक अर्ब १९ करोड ३० लाख ९० हजार रूपैयाँ हिनामिना गरेको भन्दै मुद्दा दायर भएको थियो । स्वर्णलक्ष्मीको माइन्सुटमासमेत सांसद राईको हस्ताक्षर भेटिएको छ । उनले माइन्सुटमा भएको हस्ताक्षर आफ्नो भएको स्वीकार गरिसकेका छन् ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

दक्षिण कोरियाका लागि 'एनओसी' स्थगित

विद्यार्थी भिसामा कोरिया गएर रोजगारीमा केन्द्रित हुने प्रवृत्ति बढेपछि एनओसी जारी गर्ने कार्य स्थगित गरिएको शिक्षा मन्त्रालयको भनाइ

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले दक्षिण कोरियामा अध्ययनका लागि जानेहरू काममा बढी केन्द्रित भएको भन्दै वैदेशिक अध्ययन अनुमतिपत्र (एनओसी) दिने कार्य स्थगित गरेको छ । शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले मंगलबार सूचना जारी गर्दै हाललाई दक्षिण कोरियाका लागि एनओसी स्थगित गरिएको जानकारी दिएको हो ।

मन्त्रालयका अनुसार 'डी-टु' र 'डी-फोर' भिसामा अध्ययन गर्न जानेहरू (विशेषगरी गृहजुष्ट कोर्स अध्ययनमा) सुरुआतदेखि नै रोजगारीलाई बढी प्राथमिकतामा राख्दा अध्ययनमा निरन्तरता नदिने, अध्ययनको समय थोरै दिएर पुग्ने विश्वविद्यालयमा भर्ना हुनेजस्ता प्रवृत्तिहरू देखिन थालेकोले एनओसी बन्द गर्नुपरेको हो । पैसा कमाउने कामलाई बढी महत्त्व दिँदा अध्ययनमा समय दिन नसक्ने र काम नपाएको खण्डमा डिप्रेसनजस्ता मानसिक समस्यामा पर्ने गरेको भेटिएको मन्त्रालयको भनाइ छ ।

साथै, नेपाली विद्यार्थीहरूलाई कालो सूचीमा परेका विश्वविद्यालयमासमेत पठाएको पाइएकाले कोरिया अध्ययनको व्यवस्थालाई व्यवस्थित एवं नियमन

गर्नुपर्ने देखिएको मन्त्रालयले उल्लेख गरेको छ । कोरियाका लागि प्रदान गरिने एनओसीलाई व्यवस्थित र नियमन गर्नका लागि अध्ययन कार्यक्रम बनाएकोसमेत मन्त्रालयले जनाएको छ । कार्यक्रमको सिफारिसपश्चात् थप निर्णय गरिने मन्त्रालयद्वारा जारी सूचनामा उल्लेख छ ।

एनओसी सुलाउन कन्सल्टेन्सी सञ्चालकको माग

मन्त्रालयले सूचना जारी गरेलगत्तै कन्सल्टेन्सी सञ्चालकहरूको संस्था शैक्षिक परामर्श संघ नेपाल (इक्यान)का पदाधिकारीहरू शिक्षामन्त्री रघुजी पन्तलाई भेट्न मन्त्रालय पुगेका छन् । उनीहरूले जापानपत्र बुझाउँदै रोकिएको एनओसी खुलाउन मन्त्रीको ध्यानाकर्षण गराएका छन् । कुनै व्यक्ति या संस्था

गलत भए उनीहरूलाई कारवाही गर्नुपर्ने तर त्यस्ता गतिविधिको कारण सम्पूर्ण व्यवसायलाई बन्दनाम गर्ने, अपराधसँग जोड्ने काम नगर्न उनीहरूले माग गरेका छन् ।

दक्षिण कोरियास्थित नेपाली दूतावासले परराष्ट्र मन्त्रालयलाई यही वैशाख १७ गते यस विषयमा ध्यानाकर्षण गराउँदै पत्र पठाएको थियो । परराष्ट्रले वैशाख १९ गते शिक्षा मन्त्रालयलाई पत्राचार गरेको थियो । इक्यानले कोरियाले पठाएको पत्रप्रतिस्मेत आपत्ति जनाएको छ । इक्यानले सोमबार विज्ञप्ति निकाल्दै 'दक्षिण कोरियास्थित नेपाली दूतावासको पत्रमा परामर्श संस्थाहरूलाई भ्रष्टा आशवासन दिने, विद्यार्थीलाई ब्रेनवास गर्ने, कोरियाली समाजमा घुलमिल हुन नसक्ने विद्यार्थी पठाउने' जस्ता प्रमाणहीन आरोप

लगाइएको जनाएको थियो । अध्ययनका लागि नेपाली विद्यार्थी जाने मुलुकमध्ये कोरिया छैटौँ स्थानमा पर्छ । सबैभन्दा बढी अस्ट्रेलिया जाने गरेका छन् । शिक्षा मन्त्रालयअन्तर्गतको एनओसी शाखाका अनुसार सन् २०२३/२४ मा छ हजार ८८९ जनाले कोरिया अध्ययनका लागि अनुमति लिएका थिए । सन् २०१९/२० मा २८ हजार ८८३ जनाले वैदेशिक अध्ययन अनुमति लिएका थिए । त्यसअघि सन् २०१७/१८ मा ६३ हजार ४१७ जनाले एनओसी लिएको सरकारी तथ्यांक छ । २०२०/२१ मा एक लाख १२ हजार ९६८ जनाले एनओसी लिएका थिए । त्यसपछिका वर्षहरूमा भने वार्षिक सोही अनुपातमा वैदेशिक अध्ययनमा जाने गरेको पाइएको छ । २०२१/२२ मा एक लाख १० हजार २१७ जना र २०२२/२३ मा एक लाख १२ हजार ९६८ जनाले अध्ययन अनुमति लिएका थिए ।

विगतमा मुलुकमा नभएका विषय अध्ययनका लागि विदेश जाने गरिन्थ्यो । पछिल्लो समय भने मुलुकमै पढे बेरोजगार भइने र विदेश गए पढाइसँगै पैसा पनि कमाइने भन्ने मनस्थिति युवाहरूमा भेटिन थालेको छ ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

गर्मीमा तातो हावा वा लुबाट जोगिने उपायहरू

दिउँसो घरबाट बाहिर निस्कने

फलफूलको रस र पानी पिउने र धेरै पसिना आएमा कहिलेकाहीँ जीवनजल पिउने

बाहिर निस्कने परे पातलो कपडाले ढाउनेछोप्ने वा छाता ओढ्ने

चिसो पानीले नुहाउने

सेतबारीमा कामकाज सकभर बिहान वा बेलुका गर्ने

मदिरा सेवन नगर्ने

क्याफिनले धेरै पिसाब गराउँने हुँदा चिया, कफी, सोडा जस्ता पेयपदार्थ नपिउने

चिनीको मात्रा बढी भएकाले भोलि पदार्थ बढी नपिउने

जलहितमा जारी सन्देश

प्रभाव दैनिक

www.prabhavonline.com

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
कायमा-७, सिफल, काठमाडौं

प्रभाव दैनिक
National Daily

सम्पादकीय

पर्वतारोहण क्षेत्रको जोखिम
न्यूनीकरणमा ध्यान देऊ

विभिन्न हिमाल आरोहणका लागि यतिखेर आरोहीहरू सम्बन्धित हिमालतर्फ लागिसकेका छन् । वनन्त ऋतुमा सगरमाथासहितका हिमाल आरोहणको तयारीमा रहेका विदेशी तथा स्वदेशी आरोहीहरू उपयुक्त मौसमको प्रतीक्षामा छन् । पर्यटन विभागका अनुसार सोमबार मौसम प्रतिकूल बन्दा सगरमाथा, कञ्चनजंघलगायत हिमालको आरोहण प्रभावित भएको छ । सगरमाथामा तीव्र गतिको हावाका कारण आरोहण प्रभावित भएको हो । आरोहणको तयारीमा रहेकाहरू मौसम प्रतिकूलताका कारण सुरक्षित स्थलतर्फ फर्किएका छन् । मौसमका कारण कतिपय आरोहण योजना रद्द भइसकेका छन् ।

विभागका अनुसार मौसमले साथ दिए मे १८ तारिखदेखि सगरमाथा आरोहण हुने छ । सगरमाथा आरोहण व्यवस्थापनको जिम्मेवारी पाएको एउटै एक्सपिडिसनका अनुसार मे ११ देखि १४ तारिखसम्म सर्वाधिक संख्यामा आरोही चुचुरोमा पुग्ने सम्भावना थियो । मे १२ देखि १५ सम्म 'समिट विन्डो' रहेको थियो । मे १६ र १७ मा हिमपात हुने अनुमान गरिएको थियो । तर पाँच दिन अगाडि नै सगरमाथा क्षेत्रको मौसम बिग्रिएर आरोहण अवरुद्ध भएको हो ।

हालसम्म सगरमाथाको चुचुरोसम्म डोरी टाँगेसहित चार समूहका आरोहीले मात्रै सगरमाथा आरोहण गरेका छन् । वसन्त ऋतुको सगरमाथा आरोहण यही वैशाख २६ गतेदेखि सुरु भएको हो । मे १० तारिखमा दावा फुज्जो शेर्पा र फुसर्ङ शेर्पाले सगरमाथा आरोहण गरे । मे ११ मा बेलायतका आरोही मिचेल लियोनार्ड डाक्रेले आरोहण गरे । नेपालबाट ग्यान्जेशे शेर्पा, फुरी शेर्पा र आङ पेम्बा शेर्पाले सगरमाथा आरोहण गरेका छन् । त्यस्तै इक्वेडोरका पेट्रिसियो एरेभालोले पनि सोही दिन आरोहण गरे । मे ११ तारिखकै दिन दावा फुज्जो शेर्पाले ल्होत्से हिमालको पनि आरोहण गरे ।

यो याममा सर्वोच्च शिखर सगरमाथासहित २६ हिमाल आरोहणका लागि ११९ आरोही समूहका २४० महिला र ८८७ पुरुष गरी कूल एक हजार १२७ जनाले आरोहण अनुमति लिएको तथ्यांक छ । सबैभन्दा बढी सगरमाथा आरोहणमा ४५ आरोही समूहका ८४ महिला र ३७२ पुरुष गरी कूल ४५६ आरोहीले आरोहण अनुमति लिएका छन् । हिमाल आरोहण नेपालकको पर्यटनको प्रमुख आकर्षण हो । हजारौं विदेशी नागरिक प्रत्येक सिजनमा नेपालका विभिन्न हिमाल आरोहण गर्न आउने गर्छन् । यसबाट मुलुकमा प्रशस्त विदेशी मुद्रा भित्रिने गरेको छ । विदेशीमात्रै नभई नेपालीहरु पनि सगरमाथालगायत हिमाल आरोहण गरी विभिन्न कीर्तिमान बनाउने क्रम बढ्दो छ । यसले गर्दा हिमाल आरोहण गर्ने सिजनमा त्यस क्षेत्रमा ठूलो भीडभाड हुने गर्दछ ।

हिमाल आरोहण आफैंमा जोखिमपूर्ण कार्य हो। जोखिम मोलेर नै आरोहीहरू चुचुरोमा पुग्ने लक्ष्य राख्छन्। तर, केहीले मात्रै लक्ष्य पुरा गर्छन्। पछिल्लो समय कीर्तिमान बनाउने नाममा जो पनि सगरमाथा आरोहणमा जाने गरेको पाइन्छ। त्यसरी कीर्तिमानको होडमा लाग्नु राम्रो होइन। जसरी पनि आरोहण गर्ने र गराउने विकृति पनि बढेको सरोकारवालाहरूको गुनासो छ। यसले मुलुकको आरोहण क्षेत्रलाई नकारात्मक असर पुऱ्याउनेतर्फ सरकारको ध्यान जानुपर्छ। जथाभावी आरोहण अनुमति दिने काम बन्द गर्नुपर्छ। अनि आरोहणमा गएकाहरूलाई पनि मौसमी अवस्थाको ह्याल गरेरमात्र जान अनुमति दिने गर्नु अनिवार्य छ। अन्यथा मानवीय क्षति त हुन्छ नै यसले विश्वभरका नराष्ट्रो स्वेष्ट पुऱ्याउँछ। यसतर्फ ह्याल गरौं र मुलुकको पर्वतारोहण क्षेत्रलाई सुरक्षित बनाउन ध्यान दिऔं।

■ ડા. ધર્મરાજ ઉપ્રેતી

नेपालमात्रै जलवायु
परिवर्तनको असरले
प्रभावित भएको मुलुक
होइन, अन्य देश पनि
छन् । ती अन्य मुलुकको
पनि एकखालको संयन्त्र
बनाउँदा नेपालगायतका
पर्वतीय देशको एउटा
संयन्त्र हुन सक्छ ।
त्यो संयन्त्रबाट साभा
समस्या लिएर कोपजस्ता
अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा
छलफलका लागि 'एजेण्डा'
बनाउन सकिन्छ । यस्ता
संयन्त्र स्थापनाका लागि
पनि सगरमाथा संवादले
सहयोग गर्न सक्छ ।

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकका
लागि आवश्यक जानकारी

- » वैदेशिक रोजगार विभागबाट श्रम स्वीकृति लिएरमात्र जानुपर्दछ ।
- » सरकारले खुला गरेका मुलुकहरुबाहेक वैदेशिक रोजगारका लागि जान नहुने देशहरु विभागको वेबसाइटमा हेर्न सकिन्छ ।
- » १८ वर्ष उमेर पूरा नभई वैदेशिक रोजगारमा जान पाइँदैन । खाडी मुलुकमा जान महिला धरेलु कमदारको हकमा २४ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्दछ ।
- » श्रम स्वीकृति लिएर व्यक्तिगतरूपमा पनि वैदेशिक रोजगारमा जान सकिन्छ ।
- » वैदेशिक रोजगारमा जानुअघि कम्तीमा १० लाख रुपैयाँ बराबरको बिमा गराउनुपर्दछ ।
- » सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य जाँच गराएर मात्र जानुपर्दछ ।
- » वैदेशिक रोजगारमा प्रस्थान गर्नुअघि पूर्वप्रस्थान अभिमुखीकरण तालिम अनिवार्य लिनुपर्दछ । महिला कामदारले अभिमुखीकरण तालिमका लागि तिरैको रकम वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट सोधभर्ना पाइन्छ ।
- » वैदेशिक रोजगारमा जान रोजगारदाता र पठाउने कम्पनीसँग करार गर्नुपर्दछ ।
- » श्रम स्वीकृतिका लागि करार अवधि तीन वर्षसम्मको भएमा एक हजार ५०० रुपैयाँ र तीन वर्षभन्दा बढीको भएमा दुई हजार ५०० रुपैयाँ कल्याणकारी कोषमा जम्मा गर्नुपर्दछ ।
- » विभागले तोकेबमोजिम सीपको तालिम लिई सोको प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्दछ ।
- » वैदेशिक रोजगारमा जाँदा स्वदेशी विमानस्थलको प्रयोग गर्नुपर्दछ ।
- » म्यानपावर कम्पनीलाई तिरैको पैसाले रसिद लिनुपर्दछ ।
- » सम्झौताबमोजिम रोजगार उपलब्ध नगराएमा कामदार वा निजको आफन्तले विभागसमक्ष क्षतिपूर्तिका लागि उजुरी दिन सक्ने छ ।
- » कामदारले आर्जन गरेको रकम बैंक वा इजाजत प्राप्त बैंकड सेवा प्रदान गर्ने संस्थामार्फत स्वदेश पठाउनुपर्छ ।
- » करारबमोजिम सुविधा नपाई कामदार अलपत्र परी स्वदेश फर्काउन परेमा म्यानपावरले नै स्वदेश फर्काउनुपर्ने छ ।

गाउँगाउँमा रोजगारी दिने कार्यक्रम ल्याउनुपर्छ

■ रञ्जिता श्रेष्ठ

सरकारले ल्याएको आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको महिलाको विषयमा केही कुरा छुटाएको हो कि भन्ने लागेको छ । यद्यपि छिटफुटमा केही कतार समावेश भने गरेको छ । त्यसबारेकै युवालाई स्वदेशमै रोकन पनि उत्तिकै जरुरी रहेकाले त्यसका लागि पनि प्रभावकारी नीति आवश्यक छ । यसका लागि सरकारले स्पष्ट दृष्टिकोण राख्नुपर्छ ।

हामीले सधैँयसकाम भन्छौं तर त्यसअनुसार काम गर्न सकेका छैनौं । हामीले गाउँगाउँमा रोजगारी दिन सकेका छैनौं । गाउँका मानिसजति सके केन्द्रित भएका छन् वा विदेश गएका छन् । अहिलेको आशयकातिर विद्यालयस्तरबाटै सीपमूलक शिक्षा दिनु हो । सरकारले एक गाउँ, एक उद्योग सञ्चालन गर्नुपर्छ । त्यसो गरियो भने युवा पलायन पनि हुँदैन र सहर केन्द्रित बसाइँसराइ पनि हुँदैन । वास्तवमा जन्ताले राजसंस्था चाहेको होइन । अहिलेका राजनीतिक पार्टी र सरकारप्रतिको असन्तुष्टि राजसंस्थाको पक्षमा रहेकोजस्तो देखिएको मात्रै हो ।

सरकारले जनतालाई रोजगारी, सुशासन, स्वास्थ्य सेवा, राम्रो शिक्षा दियो भने सडकमा कोही पनि आउनुपर्दैन । तर राजनीतिक दलहरूले आफूलाई समीक्षा पाउँ देश र जनताको पैसामा काम नगर्ने हो भने व्यवस्था परिवर्तन हुँदैन भन्ने सकिदैन । सुशासनको निम्ति सरकारले भ्रष्टाचारमा लागेको व्यक्तिलाई ढाक्छेप गनुहुँदैन । प्रधानमन्त्री, मन्त्रीहरू र कर्मचारीले अब नतिआमुखी, जनतालाई पत्यक्ष लाभ हुनेगरी काम गर्नुपर्छ । सरकारले युवालाई आकर्षण गर्ने नीति ल्याउनुपर्छ । वैकैले पनि युवालाई व्यवसाय सञ्चालन गर्न विनापिठे प्रहल दिने व्यवस्था गर्नुपर्छ । त्यसका लागि सरकारले महान गर्न आवश्यक छ ।

कार्यपालिका, न्यायपालिका र
व्यवस्थापकालगायत राज्यको हरेक निकायमा
हुने नियुक्तमा पारदर्शीता हुनुपर्छ । निष्पक्ष र
जनमुखी नियुक्ति हुनुपर्ने हो, तर भएको पाउन
सकेका छैनौं । संवैधानिक निकायको नियुक्ति
पारदर्शी हुनुपर्छ । हाम्रोमा संघीय, प्रदेश र स्थानीय
सरकार गरी तीन तहको सरकार छ । तर संघीयता
अझै पनि प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन सकेको
छैन । समूचे प्रदेशलाई दिनुपर्ने अधिकार दिएको
छैन । प्रदेश सरकारलाई आवश्यक पर्ने शिक्षा ऐन,
निजामती ऐन र प्रहरीसम्बन्धी ऐन ल्याउन ढिला
भइरहेको छ । संविधान संशोधन गरेर प्रदेश र
स्थानीय तहको अधिकारको सलमाथ थप स्पष्ट
गर्नुपर्छ । दलित, आदिवासी जनजाति, महिला,
मधेसी र थारुलगायत समाजबाट पछाडि पारिएको
समुदायको सवालमा समान अधिकारको व्यवस्था
गरी व्यावहारिकरूपमै कार्यान्वयन गर्नुपर्छ । यी
समायोजक कतिपय अधिकार संविधानमा उल्लेख

छ। तर व्यवहारमा कार्यान्वयन छैन। महिला अधिकार र लैंगिक समानता पनि हुनु जरुरी छ। महिलाको सवालमा व्यवस्थापिका-संसद सहभागिताको कार्यान्वयन भएको छ। संसद महिलाको २३ प्रतिशत सहभागिता हुनुपर्ने संवैधानिक अधिकार कार्यान्वयन भएको छ। तर महिला जोडिएका अन्य अधिकार सुनिश्चित भएको छैन। सबै ठाउँमा महिलाको ५० प्रतिशत प्रतिनिधित्व सुनिश्चित हुनुपर्छ। यो हरेक राजनीतिक पार्टी पनि हुनुपर्छ। सरकारमा हुनुपर्छ। न्यायालय पनि हुनुपर्छ। महिलालाई अराक्षणमा होइन, समान अधिकार स्थापित गर्नका लागि प्रत्यक्षमा निर्वाचन टिकेट दिनुपर्छ। स्थानीय तहमा महिला सहभागिता छ। तर उपाध्यक्ष, उपमेयर र सदस्य सीमित छन्। कार्यकारी र निर्णायक पदमा महिला पुग्न नसकेको अवस्था छ। त्यसकारण अनिवार्य प्रतिशत लागू गर्नुपर्छ।

संघीयतालाई अझै सुदृढ बनाउन पहिलो व प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको सम्बन्ध संविधानमा स्पष्ट हुन जरुरी छ। तीन तह सरकारको सामा अधिकारको सवालमा पनि स्पष्ट हुनुपर्छ। प्रदेश र स्थाय सरकारलाई कर उठाउन अधिकार दिनुपर्छ। राजस्व बाँडफाँडमा मापद बनावेर पारदर्शी बनाउनुपर्छ। संघीयतालाई बल बनाउन मुख्य कुरा तीन तहको सरकारका समन्वय, सहकार्य र सहयोगको आवश्यकता छ। संविधान निर्माण भएको लगभग १० हुन लागेको छ। तर यो १० वर्षको समीक्षा र प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन सकेको छैन। संविधान उल्लंघन जनताका सामान्य गाँस, बास, कपास

समस्या पनि समाधान हुन सकेको छैन जस्तो लाग्छ, संविधानमा उल्लिखित जनताका आधारभूत अधिकार पनि कार्यान्वयन हुन सकेको छैन। अहिले पनि कतिपय जनतासँग जमिन छ, तर लालपुर्जा छैन। कतिपय जनाको हातमा लालपुर्जा छ, तर जमिन छैन। संविधानमा थारु समुदायका केही सवाललाई सम्वोधन गरिएको छ। तर, जति हुनुपर्ने थियो त्यति भएको छैन। संविधानमा उल्लेख थारु समुदायको अधिकारको व्यावहारिक रूपमा कार्यान्वयन हुन सकेको छैन। नयाँ संविधान संशोधनको विषय पनि अट्ठारहेको छ। त्यतिबेला थारु समुदायको थप अधिकार समावेश गर्नका लागि हाम्रो पार्टीले सबैको पहल गर्ने छ।

निर्वाचनको समयमा हाम्रो पार्टीले २०७२ सालको कैलाली घटनाका क्रममा जेल परेका व्यक्तिलाई जेलमुक्त गर्‍यो भन्नाका थियौं । जुन कुरा पूरा भएको छ । मैले कैलालीबाट निर्वाचनमा भाग लिँदै गर्दा जनतासामु गरेका केही प्रतिबद्धता सेकेसम पूरा गरेकी छु । कतिपय अभै पूरा हुने क्रममा छु । मैले चुनावको समयमा गर्नु भन्नेको वाटो निर्माण, पुल निर्माणको काम पूरा गरेकी छु ।

पछिल्लो समय जनमत पार्टी र हाम्रो नागरिक उन्मुक्ति पार्टीबीच एकता गर्ने भनिँए एकता घोषणा कार्यक्रमको आयोजना गरिएको थियो । त्यो दिन एकता विधोर्लियो । जनमत पार्टीका अध्यक्ष उहाँको कामले अहिले जिल्ला बाहिर हुनुहुन्छ । उहाँ काठमाडौं आएरलेकता प्रक्रिया अगाडि बढाउने कुरा भएको छ ।

(नागरिक उन्मुक्ति पार्टीकी अध्यक्षसमेत रहेकी प्रतिनिधिसभा सदस्य श्रेष्ठसँग रासले गरेको कराकानीमा आधारित)

जलवायुजन्य संकट समाधानको खोजी

तटीय क्षेत्रलाई पनि असर पुऱ्याइरहेको हुन्छ । यस्तो विपदले तल्लो तटीय क्षेत्रमा आगामी १०/२० वर्षमा कस्तो खालको असर पुग्न सक्छ ? भनेर वैज्ञानिक अनुसन्धान पनि ठाउँ-ठाउँमा भइरहेको अवस्था छ । अहिलेसम्म भएका प्रमाण पनि अन्तर्राष्ट्रियकरण गरि जरुरी छ ।

अन्तर्राष्ट्रियकरण नगरी हामी चुप बस्यौ भए
धनी मुलुहरुले सहयोग जुन तरिकाले कटौत
गर्दै लगिरहेका छन्, यसमा अझै थप कटौती गरि
सक्छन् । नेपालजस्ता मुलुकमा जलवायु परिवर्तनको
संकेतमा लगानी कटौती गर्दा यसको अर्कै नकारात्मक
परिणाम हामीले खेप्नुपर्छ । हाम्रो कारणले जलवायु
परिवर्तन भएको होइन, धनी तथा औधोगिक
मुलुकका कारण भएको जलवायु परिवर्तनको असर
हामीले भोगिराख्नुपरेको छ । नेपालजस्ता मुलुकमा
जलवायु बढ्दाउत्तेको सट्टा लगानी घटाउँदै लैजा
असल्यालाई चुनौती दिन पनि सगरमाथा सेवा
भूमिका खेल्न सक्छ ।

विषम मौसमी परिस्थितिका कारण सबैभन्दा बढी असर हाम्रो ऊर्जा क्षेत्रमा पनि परेको छ। मनसुनको समयमा जलविद्युतका परिचोजनामा बाढीका कारण परिचोजनाका भौतिक संरचनामा असर पुगेको हुन्छ। परिचोजनासम्म पुगे बाटो पनि विग्रिने र रमैतला आवश्यक पर्ने सामग्री पनि लैजान गाह्रो हुन्छ। काठमाडौँ वसिमा मजदुरलाई पनि बाढीले बागाएको घटना देखिन्छ। त्यो र यस्ता जोखिमलाई पनि मध्यनजर गर्नु पर्ने भनेर र पानीको बाढामा आएको कमीलाई पनि हेर्ने हो भने ऊर्जा क्षेत्रले पनि जलवायुजन्य संकेतको सामना धेरै गरिरहेको छ। ऊर्जा क्षेत्रलाई पनि यसरी उत्थानशील बनाउने भनेर सरोकारवालाको छलफल गरिरहेका छन्। यो छलफलको निचोडमा पनि अन्तर्राष्ट्रिय समुदायलाई सुनाउने र अन्तर्राष्ट्रिय समुदायबाट पनि असल अभ्यास के भइरहेका छन् भनेर सिक्ने अवसर पनि सगरमाथा संवादले दिने छ। सडक, पुन, अस्पतालजस्ता भौतिक संरचना हामीले बनाउँदै छौं। ती कति संरचना जल वायुजन्य जोखिममा छन्। कतिपय संरचना नदी किनारमा छन्। गत वर्ष नख्खु खोलाका गाउँको बाढीका कारण ललपपुरस्थित भैंडौँसट्टी अस्पतालमा करौडौंको क्षति भयो। विषम मौसमी परिस्थितिको कारण सामान्यतया ७७ वर्षमा एकपटक आउने बाढी ७७ वर्षमा एकपटक आउने बाढीले गर्दा बनाएको भौतिक संरचनामा क्षति भएको छ। ती क्षतिलाई पनि अन्तर्राष्ट्रियकरण गर्ने, पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापनाका लागि पनि ठूलो लगानी आवश्यक पर्छ। लगानीको लागि अन्तर्राष्ट्रिय समुदायलाई आह्वान गर्नका लागि सगरमाथा संवादले सहयोग गर्छ।

नेपालमात्रै जलवायु परिवर्तनको असरले प्रभावित भएको मुलुक होइन, अन्य देश पनि छन् । तथैबल अनुसार मुलुकको पनि एकछालाको संयन्त्र बनाउँदै गएको नेपालमायातका प्रवर्तीय देशको एउटा सार्वजनिक हुन सक्छ । त्यो संयन्त्रबाट साभ्ना समस्या लिएको पुरजस्तो अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा छलफलका लागि एजेण्डा बनाउन सकिन्छ । यस्ता संयन्त्र स्थापनाको लागि पनि सरकारमाथि संवादले सहयोग गर्न सक्छ । यी दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्नका लागि अन्तर्राष्ट्रिय

हामीसँग समय पाँच वर्षमात्रै बाँकी छ । पाँच वर्षमा दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्नका लागि लगानी आवश्यक छ । खाद्यसुरक्षाका हामी काम गरिरहेका छौ । तर जलवायु परिवर्तनको असर कुनै क्षेत्रमा पर्दा त त्यो दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न सक्दैनौ । परिस्थितिकीय प्रणालीमा हामीले लगानी गरिरहनु । त्यही स्थानीय मा पहिरो गराए हुने जोखिमलाई कम गर्न क्षतिपूर्ति लिने भनेर कुरा हामीसँग केही पनि छैन । हानि नोक्सानीका जति पनि घटना छन् । त्यसलाई क्षतिपूर्ति गर्नका लागि अन्तर्राष्ट्रिय हानि नोक्सानी कोष स्थापना भएको छ । त्यो कोषबाट नेपालले बढीभन्दा बढी फाइदा लिन सक्नुपर्छ । त्यो रकममा सहज पहुँच स्थापित गर्नका लागि पनि सगरमाथा सञ्चाललाई अगाडि वढाउनु जरुरी थियो । सगरमाथा सञ्चाललाई विश्वको ध्यानकर्षण गराउने अवसरका रूपमा लिन सकिन्छ ।

यस सगरमाथा स्वांदाभा धेरै देशका मन्त्री, उच्च सरकारी अधिकारी, बिज्ज, डाक्टर, नििकायका प्रमुखलगायतका व्यक्तिहरुले भाग लिन आउँदै छन् । यसले नेपालले भोगेका जलवायु परिवर्तनले भोगेका असरलाई कसरी उनीहरुले आफ्नो देशसँग जोड्छन् र नेपालको अवस्था हेरेर आफ्नो मुलुक पनि जलवायु सङ्कटमा छ भन्नाले । कतिपय कुराहरु उनीहरुले हामीबाट सिक्छन् । जसरी वाढीसम्बन्धी पूर्वसूचना प्रणालीको विकास भएको छ । वाढीसम्बन्धी पूर्वसूचना सुसंदायसम्म पुग्ने एउटा सम्पन्न हामीले बनाएका छौ । अन्य मुलुकले यसबाट सिक्न सक्छन् । हाम्रा असल अभ्यासलाई पनि हामीले अन्तर्राष्ट्रियकरण गर्ने, अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा भएका असर अभ्यासलाई पनि हामीले नेपालीकरण गर्ने अवसर पनि सवांदले दिन्छ ।

चार चर्पमा दक्षिणको विषम जलवायुयुक्त घटनाको बढ्दै
निहान्ने हो भने सन् २०२९ मा कञ्चनपुरमा आएको
वाढी, मेलम्चीमा सन् २०२९ मा नै आएको बाढी,
मनाङको उच्च हिमाली क्षेत्रमा २०२२ र २०२३ मा
आएको बाढी, सोलुखुम्बुस्थित थामेमा सन् २०२४ मा
आएको हिमपहिरो, सन् २०२४ मा नै रोशी खोला
आएको बाढीले उपत्यकामा पुऱ्याएको क्षतिलाई निम्त्या
ने हो भने पनि नेपाल विषम जलवायुयुक्त घटनाको केन्द्र
बन्दै आएको छ । जलवायुयुक्त घटना मानव सिर्जितमात्रै
होइन । मानव सिर्जितको जिम्मा नेपालले लिनु
पर्ने विषम मौसमीयुक्त घटनाहरूको जिम्मा अन्तर्राष्ट्रिय
समुदायले लिनुपर्छ, भनेर पैरवी गर्नुपर्छ । त्यो पैरवीमा
नेपाल सरकार, निज, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज सबैको
सहयोग तथा भूमिका पनि यसमा आवश्यक छ ।

नेपालले उठाउने भनेको जलवायु न्याय हो । सन् २०२६ मा नेपाल अतिरिक्त विकसित मुलुकको समूह (एलडीसी) बाट स्तर उन्नति हुँदै छ । यस्तो अवस्थामा एलडीसीको सहयोग नपाउने सक्छ । हिमाल परलनुमा हाम्रो दोष छैन, हिमताल विष्फोटले त्याउने बमालेसँगै राइका घटना हाम्रो वशमा छैन । यस्तो अवस्थामा जलवायु न्यायको दृष्टिकोणबाट अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले सहयोग गर्नुपर्छ । हात भिकने होइन हात बढाउनुपर्छ ।

(जलवायु तथा विपद् व्यवस्थापनविद् डा.
उप्रेतीसँग राससले गरेको कराकानीमा आधारित।

[illegible]

गायिका रचना रिमाल चढेको जहाज जर्मनी पुगेको छ । क्यानडाबाट भारत हुँदै नेपाल फर्कन लागेकी उनी चढेको जहाज जर्मनीमा 'इमर्जेन्सी' ल्यान्ड भएको हो । जहाजको विषयमा उनले फेसबुकमार्फत जानकारी दिएकी छन् । उनले फेसबुकमा लेखेकी छन्, 'क्यानडाको सांगीतिक यात्रा सकेर आज एयर इन्डियाबाट नेपाल फर्कने क्रममा छु । क्यानडाबाट भारतमा ल्याण्ड हुनुपर्ने फ्लाइट जहाजमा आएको प्राविधिक समस्याको कारणले गर्दा जर्मनीमा इमर्जेन्सी ल्याण्ड भएको छ । केहि समयमा जर्मनीबाट भारत हुँदै नेपाल फर्कने तयारीमा छु । जय पशुपतिनाथ ।'

'सिनेपा'को निर्माण चलचित्र क्षेत्रका लागि क्रान्ति: प्रधानमन्त्री

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले 'सिनेपा' नामक अत्याधुनिक 'इन्डोर' छायाङ्गन स्टुडियो निर्माण आरम्भ हुनु नेपाली चलचित्र क्षेत्रका लागि एक प्रकारको क्रान्ति भएको बताएका छन् ।

प्रधानमन्त्री निवास, बालुवाटारमा चलचित्र विकास बोर्डद्वारा मंगलबार आयोजित कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री ओलीले चलचित्र क्षेत्रको मागवमोजिम अब काभ्रेको वनेपामा स्टुडियो बन्ने बताए । उनले चलचित्रकर्मीले करिब छ दशकदेखि उठाउँदै आएको माग सम्बोधन हुने प्रक्रियामा रहेको पनि बताए ।

प्रधानमन्त्री ओलीकै पहिलो कार्यकालमा उक्त स्टुडियो निर्माण गर्ने निर्णय भए पनि जग्गा विवाद र सरकार परिवर्तनलगायत विविध कारणले काम अवरुद्ध भएको थियो । 'त्यसबेलाको जति अहिले राज्यको ढुकुटीमा पैसा छैन तर पनि थालेका काम हामी पूरा गर्छौं । यसका लागि बजेट विनियोजन हुन्छ । काम थालेपछि सफल हुन्छ । यसलाई पनि सफल बनाउनुपर्छ । यो निर्माण आरम्भ उद्घोषले यस

क्षेत्रमा युग परिवर्तन सुरु भएको छ', प्रधानमन्त्री ओलीले भने, 'ओरालो लागेको अर्थतन्त्रलाई हामीले लयमा ल्याएका छौं, अब यो अर्थतन्त्रको गाडी त्रिशूलीमा खस्दैन । हामी सिने क्षेत्रप्रति सधैं सकारात्मक र सहयोगी छौं ।'

बालाजुस्थित नेपाल चलचित्र विकास कम्पनीको जग्गा हिनामिना भएको भन्ने सम्बन्धमा सो अवसरमा सहभागी सञ्चारमन्त्री र सचिवलाई ध्यानाकर्षण गराउँदै प्रधानमन्त्री ओलीले १० दिनभित्र त्यसको छानविन गरी प्रतिवेदन दिन निर्देशन दिए । उनले राजनीतिमा कतिपयले अभिनय गर्न थाले पनि आफूहरू राजनीतिलाई यथार्थमा बदल्ने साधनका रूपमा लिएर काम गरिरहेको स्पष्ट गरे ।

कार्यक्रममा सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङ, पूर्वसञ्चारमन्त्री गोकुलप्रसाद बाँस्कोटा, बागमती प्रदेशका सांसद कञ्चनचन्द्र वादे, सञ्चार मन्त्रालयका सचिव राधिका अर्याललगायत सहभागी थिए ।

त्यसैगरी सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङले चलचित्रसम्बन्धी कानुनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न वनेको विधेयकले नयाँ युगलाई सम्बोधन गर्ने

बताएका छन् । उक्त अवसरमा मन्त्री गुरुङले नयाँ बन्ने 'चलचित्र ऐन' ले अहिले चलचित्र क्षेत्रमा देखिएका र सुनिएका समस्यालाई न्यूनीकरण गर्ने बताए ।

'चलचित्रकर्मीको शैली र सोचमा परिवर्तन आइसकेको छ, यद्यपि हामी विसं २०२६ कै कानूनअनुसार चलचित्र क्षेत्रलाई अगाडि बढाइरहेका छौं, त्यो छिट्टै परिवर्तन भएर समयानुकूल कानून आउनेछ । हामीले चलचित्र क्षेत्रलाई प्रवर्द्धन गर्न यो सुरुआत गरेका हौं, अगाडि धेरै काम गर्न बाँकी छ । तर, हामीले सुरु गरेका कामले विस्तारै नतिजा दिनेनै छ', उनले भने । मन्त्री गुरुङले विसं २०२६ को चलचित्र ऐनलाई प्रतिस्थापन गर्नेगरी ल्याउन लागिएको उक्त विधेयकको मस्यौदा 'चलचित्र ऐन' वनेर आइसकेपछि पनि संशोधन गर्नुपर्ने विषयमा छलफल गर्न सकिने बताए ।

विसं २०२२ देखि नै नेपालमा चलचित्र निर्माणको क्रम सुरु भए पनि ६ दशकपछि स्टुडियो बनाउन हिलाइ भए पनि आगामी दिनमा त्यस कार्यलाई अझ प्रभावकारी एवं द्रुतगतिमा अगाडि बढाउने उनले प्रतिबद्धता व्यक्त गरे ।

दक्षिण कोरियाको चलचित्र महोत्सवमा नेपाली कलाकार सम्मानित

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- दक्षिण कोरियामा आयोजित २६औँ जेओन्जु अन्तरराष्ट्रिय चलचित्र महोत्सवको समापन कार्यक्रममा नेपाली कवि एवं कलाकार जीवन खत्रीसहित कलाकारहरूलाई सम्मान गरिएको छ । खत्रीसहित नेपाली कविहरू सुनिलदिप्त राई र दिलीप वान्तवाले मुख्य भूमिकामा अभिनय गरेको डकुमेन्ट्री चलचित्र 'मैसिनको देशमा' महोत्सवमा उत्कृष्ट भई समापन समयको विशेष शो प्राप्त गरेको थियो । आयोजकका अनुसार सुरुआती चलचित्र र समापनको चलचित्रलाई विशेष मानिन्छ, र यसलाई महोत्सको अनुहार भनिन्छ ।

सो सम्मान खत्रीका साथै डकुमेन्ट्रीकी निर्माता तथा निर्देशक किम ओक यङ, सहायक निर्देशक किम सनहाय, नेपाली भाषाकी अनुवादक इ गिजु मुना र मोहन कार्कीलगायत डकुमेन्ट्री निर्माण टोलीलाई रातो कार्पेटले सम्मान गरिएको हो ।

महोत्सव कोरियाका तीन प्रमुख अन्तरराष्ट्रिय चलचित्र महोत्सवहरू मध्ये एक हो । २६औँ जेओन्जु अन्तरराष्ट्रिय चलचित्र महोत्सव आयोजकका अनुसार महोत्सवकामा

विश्वभरबाट दुई हजार ४९७ चलचित्रहरू पेस गरिएका थिए र ५७ देशका २२४ चलचित्रहरू नौ हजार १४८ कथानक चलचित्रहरू र ७६ छोटा चलचित्रहरू) प्रदर्शन गरिएका थिए । तीमध्येबाट उत्कृष्ट दुई चलचित्रलाई सुरुआत र समापनको विशेष शो प्रदान गरिएको थियो । दश दिन चलेको महोत्सवमा सुरुआती फिल्म राडु जुडद्वारा निर्देशित 'कन्टिनेन्टल' २५

छनोट भएको थियो भने समापनका लागि काव्य डकुमेन्ट्री चलचित्र 'मैसिनहरूको देशमा' उत्कृष्ट हुँदै समापनको शो पाएको थियो । महोत्सव आयोजक समितिका अध्यक्ष मिन वू बेओमले हालसम्मकै संस्करणको उच्चतम रेकर्ड हासिल गर्न कार्यक्रम सफल रहेको बताए । सम्मानबाट मुलुकको प्रतिष्ठा अन्तरराष्ट्रिय जगतमा बढेको कवि खत्रीले बताए ।

'के घर के डेरा : घर नं २' सेन्सर पास

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ - दीपेन्द्र के खनाल निर्देशित चलचित्र 'के घर के डेरा : घर नं २' 'ले युनिभर्सल सर्टिफिकेट पाएको छ । केन्द्रीय चलचित्र जाँच पास समिति (सेन्सर बोर्ड)ले फिल्म हेर्दै यो सर्टिफिकेट दिएको हो ।

यो सर्टिफिकेटसँगै चलचित्र सबै उमेर समूहका दर्शकले हेर्न पाउनेछन् । सेन्सर बोर्डमा चलचित्र प्रदर्शन गरिएको बेला अधिकांश सदस्यहरू भावुक बनेको देखिएको थियो । चलचित्रका केही मार्मिक दृश्यहरूले मन छोएको प्रतिक्रिया दिँदै उनीहरूले धेरै समयपछि मौलिक र गहिरो नेपाली सिनेमा हेर्न पाएको अनुभव गरेको

फिल्म युनिटले जनाएको छ ।

'के घर के डेरा : घर नं २' जेठ २ गतेदेखि रिलिज हुँदैछ । चलचित्रको कथा साहित्यकार बुद्धिसागरले लेखेका छन् । चलचित्रले घर र डेराको कथा भन्नेछ ।

खगेन्द्र लामिछाने, निश्चल वस्नेत, उपासना सिंह ठकुरी, आर्यन सिग्देल, केकी अधिकारी, प्रकाश घिमिरे, श्रृजना नापित, संजोग रसाइली, रविना घिमिरे, सुरज विष्टलगायत कलाकारको अभिनय रहेको चलचित्र एप्पल इन्टरटेन्मेन्ट, ए प्लस इन्टरटेन्मेन्ट तथा नटराज क्रिएसनको प्रस्तुतिमा निर्माण भएको हो ।

चलचित्रका कार्यकारी निर्माता युवराज कार्की र निर्माता नकिम उद्दिन, शरद श्रेष्ठ र किरण महर्जन रहेका छन् ।

रंजशाला

साफ यु-१९ च्याम्पियनसिप

नेपाल भारतसँग पराजित

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- नेपालविरुद्ध कीर्तिमानी जित निकाल्दै घरेलु टोली भारतले अपराजित रहँदै साफ यु-१९ च्याम्पियनसिपको समूह चरणको खेल सक्काएको छ ।

गोल्डेन जुब्की स्टेडियममा मंगलबार सम्पन्न समूह 'बी'को अन्तिम खेलमा भारतले ४-० को जित निकालेको हो । यु-१९ प्रतियोगितामा भारतको यो नेपालविरुद्ध अहिलेसम्मकै सबैभन्दा ठूलो जित हो । यसअघि भएका दुवै भेटमा दुवै टोलीले पेनाल्टी सुटआउटमार्फत खेल जितेका थिए ।

सन् २०१५ मा सातदोबाटोस्थित एन्का कम्प्लेक्समा भएको प्रतियोगितामा घरेलु टोली नेपालले पेनाल्टी सुटआउटमा ५-४ को जित निकाल्दै उपाधि नै हात पारेको थियो ।

त्यसको आठ वर्षपछि, अर्थात् २०२३ त्रिपुरेश्वरस्थित दशरथ रंगशालामा भएको दोस्रो भेटमा भने भारतले उसैगरी बदला लिँदै पेनाल्टी सुट आउटमा नेपाललाई ३-२ ले पाखा लगाउँदै फाइनलमा स्थान बनायो र उपाधि नै हात पाऱ्यो । यी दुवै खेलको निर्धारित समय १-१ को बराबरीमा सकिएको थियो । तर, यसपटक भने नेपालविरुद्ध भारतले गोलको वर्षा गराएको हो ।

यो निर्णायक भिडन्तमा नेपालले भारतलाई २-० ले हराउँदै भारतलाई ८-० ले हराउँदै फाइनलमा स्थान बनायो र उपाधि नै हात पाऱ्यो । यी दुवै खेलको निर्धारित समय १-१ को बराबरीमा सकिएको थियो । तर, यसपटक भने नेपालविरुद्ध भारतले गोलको वर्षा गराएको हो ।

नेपालले भने बंगलादेशसँग खेल्ने भारतले दुई खेलबाट ६ अंक बटुट्यो । भारतले पहिलो खेलमा भुटानलाई ८-० ले पराजित गरेको थियो । अब भारतले फाइनल प्रवेश गर्न अर्को समूहको उपविजेता

माल्दिभ्ससँग खेल्ने छ । माल्दिभ्सले बंगलादेश र भुटानसँग समान २-२ को बराबरी खेल्दै सेमिफाइनलमा स्थान बनाएको थियो ।

नेपालले भने बंगलादेशसँग खेल्ने भएको छ । भुटानलाई ३-० ले हराउँदै बंगलादेश समूह 'ए'को विजेता बनेको थियो । भारतलाई जित दिलाउन रोहित सिंहले दुई तथा ओमड डोडुम र डानी

मिथेईले समान एक गोल गरेका हुन् । नेपालले २७ मिनेटसम्म भारतलाई गोलरहित बराबरीमा रोकेको थियो । तर, अर्को मिनेटमै डिफेन्डरको गल्तीका कारण गोल खान पुगेको हो । एमएस थोक्छुमले दिएको क्रसलाई विफल बनाउन बक्सनजिक रहेका प्रशान्त मोक्तानले फ्रि हेडर गरेका थिए । तर,

आफ्नै पोस्टतिर पुग्दा रोहितले गोल गर्न अवसर प्राप्त गरेका हुन् । उनलाई रोकन सुवास बम पुगे पनि सफल हुन सकेनन् ।

लगत्तै नेपाली डिफेन्डरले अर्को गल्ती गर्न पुगे । तालमेल नमिल्दा कप्तान राम थापाले दिएको ब्याक पास बल भारतका डानी मेथाईले खोसेका थिए ।

उनले दिएको क्रसलाई सिक्स यार्ड बक्सनजिकबाट उमंगले गोलमा परिणत गरे । उनलाई रोक्न प्रशान्त नै पुगेका थिए । तर, ओमडले छक्याउँदै सहजै गोल गर्न सफल रहे ।

७६औँ मिनेटमा रोहितले व्यक्तिगत दोस्रो तथा टोलीका लागि तेस्रो गोल गरे । डानीले प्रहार गरेको बललाई गोलकिपर भक्तबहादुर परियारले विफल बनाएका थिए । तर, रिवान्डमा रोहनले सहजै गोल गरे ।

८४औँ मिनेटमा डानी आफैँले गोल गरे । सिंगामायुम सामीले प्रहार गरेको बललाई पुनः भक्तबहादुरले रोकेका थिए । रिवान्डमा डानीले सहजै जाली चुमाएका हुन् ।

फाइनल प्रवेशका लागि नेपाल र बंगलादेश भिड्ने

नेपालले साफ यु-१९ च्याम्पियनसिपको फाइनल प्रवेश गर्न बंगलादेशविरुद्ध खेल्ने भएको छ । गोल्डेन जुब्की स्टेडियममा मंगलबार सम्पन्न समूह 'बी'को अन्तिम खेलमा भारतसँग ४-० को हार बेहोरेसँगै नेपालले सेमिफाइनलमा बंगलादेश प्रतिद्वन्द्वी पाएको हो ।

महिला टी-२० क्रिकेट

हडकडसँग पराजित भयो नेपाल

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- आईसिसी महिला टी-२०वान्टी विश्वकप एसिया क्वालिफायर क्रिकेटअन्तर्गत मंगलबार भएको खेलमा नेपाल हडकडसँग पराजित भएको छ ।

थाइल्यान्डको बैंककस्थित एसियन इन्स्टिच्युट अफ टेक्नोलोजी मैदानमा भएको खेलमा हडकडले नेपाललाई सात विकेटले पराजित गरेको हो । नेपालले जितका लागि ३० रनको लक्ष्य दिएकामा हडकडले ४ दशमलव ३ ओभरमा ३ विकेटको क्षतीमा उक्त लक्ष्य पूरा गर्यो ।

वर्षाका कारण टसमा हिलाइ भएपछि, खेललाई पाँच ओभरमा झार्निएको थियो । हडकडका लागि शान्जिन शहजादले अर्धजित १५ र मारिको हिलले ११ रन बनाइन् । बलिङतर्फ नेपालका लागि कविता कुँवरले दुई विकेट लिइन् ।

त्यसअघि टस होरेर पहिला ब्याटिङ गरेको नेपालले निर्धारित पाँच ओभरमा तीन विकेट गुमाउँदै २९ रन बनायो । नेपालका लागि सम्फाना खड्काले १० रन बनाइन् । कप्तान इन्दु वर्माले ९ र रुविना क्षेत्रीले चार, पूजा महतोले तीन र कविता कुँवरले दुई रन बनाइन् । बलिङतर्फ हडकडका लागि एलिसन सिउले तीन विकेट लिइन् ।

यसअघि नेपाल र हडकडबीचको पहिलो खेल वर्षाका कारण रद्द भएको थियो । नेपालले दोस्रो खेलमा बहराइनलाई ९ विकेटले हरायो ।

प्रतियोगितामा नेपालसहित आयोजक थाइल्यान्ड, भुटान, कुवेत, कतार, मलेसिया, हडकड, बहराइन र युनाइटेड अरब इमिरेट्स (युएई) सहभागी छन् । नेपाल समूह 'सी' मा रहेको छ । नेपालको समूहमा बहराइन र हडकड छन् । समूह 'ए' मा भुटान, कुवेत र थाइल्यान्ड तथा समूह 'बी' मा मलेसिया, कतार र युएई छन् ।

इण्डोनेसियाको मध्य जाभास्थित मागेलामा रहेको बोरोबुदुर मन्दिरमा भेसाक दिवस समारोहको क्रममा सोमबार प्रार्थनापत्र चल्न उडाउँदै मानिसहरू ।

खाडी भ्रमणका लागि साउदीमा ट्रम्प साउदीपछि कतार र संयुक्त अरब इमिरेट्स जाने

रियाद- मध्यपूर्वका अशान्त क्षेत्रहरूमा सम्झौता गर्न गाह्रो हुने सम्भावना भए पनि व्यापारिक सम्झौताहरूको आशा गर्दै अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्प मंगलबार साउदी अरेबियामा आइपुगेका छन् । यो उनको खाडी क्षेत्रको भ्रमणको पहिलो चरण हो र त्यसपछि कतार र संयुक्त अरब इमिरेट्स जाने छन् । यो भ्रमण अमेरिकी राष्ट्रपतिको दोस्रो कार्यकालको पहिलो प्रमुख विदेश भ्रमण हो र हवाईट हाउसले उनले यस क्षेत्रमा 'ऐतिहासिक फिर्ती'को अपेक्षा गरेको बताएको छ । आठ वर्षअघि पनि ट्रम्पले राष्ट्रपतिका रूपमा आफ्नो पहिलो विदेश भ्रमणका लागि साउदी अरेबियालाई रोजेका थिए । त्यसवेला उनले स्मरणीय रूपमा चम्किरहेको कक्षका साथ पोज दिएका थिए र तरवार नृत्यमा भाग लिएका थिए । परम्परागत पश्चिमी मित्रराष्ट्रहरूलाई छोडेर फेरि तेल-धनी खाडी राष्ट्रहरूमा यात्रा गर्ने उनको निर्णयले उनीहरूको बढ्दो भू-राजनीतिक भूमिका र क्षेत्रमा उनको आफ्नै व्यापारिक सम्बन्धलाई प्रकाश पार्छ । भ्रमणअधिका दिनहरूमा हवाईट हाउसले भारत र पाकिस्तानबीच युद्धविराम गर्न, गाजामा अमेरिकी बन्धकलाई रिहा गर्न र इरानसँग अर्को चरणको आणविक वार्ता गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ । यी पहलहरू गत हप्ता ट्रम्पले इरान समर्थित हुथी विद्रोहीहरूसँग युद्धविरामको घोषणा गरेपछि आएका छन् ।

सम्झौताहरू

खाडी भ्रमणको समयमा ध्यान सम्भवतः व्यापारिक सम्झौताहरू सुरक्षित गर्ने हुने छ । 'हवाईट हाउसका स्रोतहरूले राष्ट्रपतिले 'सम्झौताहरू' मा ध्यान केन्द्रित गर्नुहुने संकेत गर्नुभएको छ,' अटलान्टिक काउन्सिलको स्कोक्रोफ्ट मिडल इस्ट सेक्युरिटी इन्सिएटिभका प्रतिष्ठित फेलो डेनियल वी शापिरोले लेखेका छन् । रियाद, दोहा र अबु धाबीले ७८ वर्षीय अर्बपति ट्रम्पलाई भव्य शाही स्वागतका साथ रेड कार्पेट ओछ्याउने अपेक्षा गरिएको छ । ट्रम्पकी प्रवक्ता क्यारोलिन लेभिटले भ्रमणअघि भनिनु, 'राष्ट्रपति 'अतिवाद पराजित भएर त्यसको स्थानमा व्यापार र सांस्कृतिक आदानप्रदान' हुने दृष्टिकोण प्रवर्द्धन गर्न मध्यपूर्वमा आफ्नो ऐतिहासिक फिर्तीको अपेक्षा गर्दै हुनुहुन्छ ।'

खाडी राष्ट्रहरूले ट्रम्पको दोस्रो कार्यकालमा आफूलाई प्रमुख कूटनीतिक साझेदारका रूपमा स्थापित गरेका छन् । दोहा हमास र इजरायलबीच वार्ताको प्रमुख मध्यस्थकर्ता रहेको छ, जबकि साउदी अरेबियाले युकेनको युद्धमा वार्ताको सहजीकरण गरेको छ । साउदी अरबका वास्तविक शासक क्राउन प्रिन्स मोहम्मद बिन सलमानले अमेरिकी व्यापार र लगानीमा छ खर्च डलर खर्च गर्ने बाचा गरेसँगै राज्यमा फर्कने कुरा महिनेदिखि चर्चामा रहेको छ । 'म एक अद्भुत व्यक्ति क्राउन प्रिन्सलाई यसलाई लगभग १० खर्ब डलरमा पुर्‍याउन सोझै छु । मलाई लाग्छ उहाँहरूले त्यसो गर्नुहुने छ किनभने हामी उहाँहरूसँग धेरै राम्रो भएका छौं,' प्रस्तावको जवाफमा ट्रम्पले भने । रक्षा मन्त्रालय नजिकका एक साउदी अधिकारीका अनुसार रियादले अबौँ डलरको अत्याधुनिक हवाई रक्षा प्रणालीसहित नवीनतम् अमेरिकी एफ-३५ लडाकु जेटहरू सुरक्षित गर्न दबाव दिने छ । हामी ट्रम्पको कार्यकालमा डेलिभरी हुने सत राख्ने छौं,' स्रोतले एएफपीलाई भन्यो । *रासस/एएफपी*

चीनले बोइङमाथिको प्रतिबन्ध हटायो : रिपोर्ट

बेइजिङ- बेइजिङ र वासिङ्टनले उनीहरूको व्यापार युद्धको एक प्रमुख तनाव कम गर्दै अस्थायी रूपमा भन्सार शुल्कहरू घटाउन सहमति जनाएपछि चीनले घरेलु एयरलाइन्सलाई नयाँ बोइङ विमान स्वीकार गर्नमाथिको प्रतिबन्ध हटाएको एक रिपोर्टमा उल्लेख छ ।

गत महिना अमेरिकी विमान निर्माताले चिनियाँ एयरलाइन्सले दुवै पक्षले लगाएको डेलिभरी स्वीकार गर्न छाडेको पुष्टि गरेको थियो । तर मंगलबार ब्लुमबर्ग न्युजका अनुसार चिनियाँ अधिकारीहरूले घरेलु वाहकहरूलाई उनीहरू अमेरिकी-निर्मित विमानको अर्डर पुनः सुर्नु गर्न सक्छन् भनेर भन्न थालेका छन् । बोइङले तत्काल टिप्पणीको अनुरोधमा प्रतिक्रिया दिएन । दुई देशले सोमबार ९० दिनका लागि भन्सार शुल्क घटाउने र वार्ता जारी राख्ने घोषणा गरेपछि, यो समाचार आएको हो । वासिङ्टनले चीनबाट हुने धेरै आयातमा १४५ प्रतिशत नयाँ भन्सार शुल्क लगाएको थियो भने बेइजिङले अमेरिकी सामानमा १२५ प्रतिशत भन्सार शुल्क लगाएर जवाफ दिएको थियो ।

जेनेभामा वार्तापछि सोमबारको घोषणाले संयुक्त राज्य अमेरिकाले ३० प्रतिशतमा कर घटाएको र चीनले आफ्नो १० प्रतिशतमा कटौती गरेको देखिएको छ । अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले परिणामलाई 'पूर्ण पुनर्निर्धारण' भनेका छन् र समकक्षी सी चिनफिङसँग चाँडै वार्ता हुनसक्ने बताएका छन् ।

कम्पनीले सन् २०२५ मा चीनलाई करिब ५० बटा विमान आपूर्ति गर्ने योजना बनाएको कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी केली ओर्टवर्गले गत महिना बताएका थिए । चीनको विदेश मन्त्रालयले पनि तुरुन्त टिप्पणीको अनुरोधको जवाफ दिएको छैन । *रासस/एएफपी*

ट्रम्पलाई टर्की भ्रमण गर्न जेलेन्स्कीको आग्रह

किएभ- टर्कीलाई रूस र युक्रेनबीचको वार्तास्थलका रूपमा प्रस्ताव गरिएकाले युक्रेनी राष्ट्रपति भोरोदिमिर जेलेन्स्कीले अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पलाई टर्की भ्रमण गर्न अवसर खोज्न आग्रह गरेको छ । एक भिडियो सन्देशमा युक्रेनी राष्ट्रपतिले वार्ताका लागि टर्की जान तयार रहेको बताए ।

एक्समा पोस्ट गरिएको सन्देशमा जेलेन्स्कीले 'रूसी गोलाबारी र आक्रमणहरू जारी रहेको' पनि आरोप लगाए । युक्रेनले कूटनीतिलाई समर्थन गरेको उल्लेख गर्दै उनले अमेरिकी राष्ट्रपतिले बैठकलाई समर्थन गर्न र यसमा सहभागी हुने अवसर पाउने आशा व्यक्त गरे ।

'युक्रेनले सधैं कूटनीतिलाई समर्थन गरेको छ । म टर्की जान तयार छु । दुर्भाग्यवश, विश्वले अझै युद्धविरामका लागि गरिएका धेरै प्रस्तावका बारेमा रूसबाट स्पष्ट जवाफ पाएको छैन,' उनले भने, 'रूसी गोलाबारी र आक्रमणहरू जारी छन् । प्रत्यक्ष बैठकको प्रस्तावबारे मस्को दिनभर मौन रहेको छ । एक विचित्र मौन । एउटा वा अर्को तरिकाले, रूसले यो युद्ध अन्त्य गर्नुपर्ने छ र जति चाँडो, त्यति राम्रो । हत्या जारी राख्नुको कुनै अर्थ छैन ।'

राष्ट्रपति एर्दोगान (टर्कीका राष्ट्रपति)ले बैठकको आयोजना गर्न पूर्णतया री व्यक्त गरेको भन्दै उनले भने, 'राष्ट्रपति ट्रम्पले बैठकलाई पूर्ण समर्थन गर्नु महत्त्वपूर्ण छ र हामी उहाँले टर्की आउने अवसर खोज्न सक्षम हुनुहोस् भन्ने चाहन्छौं ।'

रूसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले आइतबार इस्तानबुलमा युकेनसँग प्रत्यक्ष वार्ता गर्न आहवान गर्दै मे १५ (जेट १ गते) देखि नै ढिलाइ नगरी वार्ता सुरु गर्नुपर्ने बताएका छन् । रूसी विदेश मन्त्रालयद्वारा साभ्ना गरिएको टेलिभिजन सम्बोधनमा पुटिनले वार्ता 'कुनै पूर्वसर्तविना' हुनुपर्ने र टर्कीले राष्ट्रपति रेसेप तैयप एर्दोगानको नेतृत्वमा फेरि आयोजकको भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने कुरामा जोड दिए ।

'हामी किएभका अधिकारीहरूलाई प्रत्यक्ष वार्ता पुनः सुरु गर्न सुझाव दिन्छौं, जसलाई

रुस-युक्रेन वार्ता

हुनुहोस् भन्ने चाहन्छौं ।' रूसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले आइतबार इस्तानबुलमा युकेनसँग प्रत्यक्ष वार्ता गर्न आहवान गर्दै मे १५ (जेट १ गते) देखि नै ढिलाइ नगरी वार्ता सुरु गर्नुपर्ने बताएका छन् । रूसी विदेश मन्त्रालयद्वारा साभ्ना गरिएको टेलिभिजन सम्बोधनमा पुटिनले वार्ता 'कुनै पूर्वसर्तविना' हुनुपर्ने र टर्कीले राष्ट्रपति रेसेप तैयप एर्दोगानको नेतृत्वमा फेरि आयोजकको भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने कुरामा जोड दिए ।

'हामी किएभका अधिकारीहरूलाई प्रत्यक्ष वार्ता पुनः सुरु गर्न सुझाव दिन्छौं, जसलाई

उनीहरूले नै सन् २०२२ मा अवरोध गरेका थिए,' पुटिनले घोषणा गरे, 'हामी अर्को हप्ता मे १५ मा इस्तानबुलमा ढिलाइ नगरी वार्ता सुरु गर्न प्रस्ताव गर्दछौं ।'

पुटिनले स्थानको छनोटबारे थप व्याख्या गर्दै भने, 'म कुनै पूर्वसर्तविना प्रत्यक्ष वार्ताको कुरा गर्दै छु र हामी अर्को बिहीबार मे १५ मा इस्तानबुलमा तुरुन्तै सुरु गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । पहिले वार्ता भएको स्थान । यो राम्ररी थाहा छ कि टर्की सहकर्मीहरूले यस्तो वार्ता आयोजना गर्न आफ्नो सेवाहरू प्रस्ताव गरेका थिए र राष्ट्रपति एर्दोगानले विगतमा ती वार्ताहरू आयोजना गर्न धेरै काम गरेका थिए ।'

पहिलेको छलफलबारे विचार गर्दै पुटिनले भने, 'त्यतिवेला ती वार्ताहरूको नतिजास्वरूप, एउटा संयुक्त सम्झौताको मस्यौदा तयार पारियो र किएभ वार्ता टोलीका प्रमुखले सुरुआती हस्ताक्षर गरेका थिए, तर पश्चिमको आदेशमा यसलाई सानो फोहोरको टोकरिमा फालिएको थियो ।'

उनले पश्चिमी प्रभावले ती वार्ताहरूमा भएको प्रगतिलाई अवरुद्ध गरेको संकेत गरे । युक्रेन र रूसबीचको द्वन्द्व लामो समयदेखि चलिँरहेको छ । जसको परिणामस्वरूप महत्त्वपूर्ण मानवीय पीडा र आर्थिक क्षति भएको छ । सन् २०२२ फेब्रुअरीमा रूसले पूर्णरूपमा आक्रमण गरेपछि तेस्रो वर्षमा प्रवेश गरेको रूस-युक्रेन युद्ध युरोपको सबैभन्दा विनासकारी द्वन्द्वमध्ये एक बनेको छ । *रासस/एएनआई*

शेख हसिनाको पार्टी निर्वाचनबाट प्रतिबन्धित

ढाका- बंगलादेशको निर्वाचन आयोगले अपदस्थ प्रधानमन्त्री शेख हसिनाको राजनीतिक दल अवामी लिगको भविष्यको संसदीय चुनावमा सहभागिता रोक्ने गरी दर्ता निलम्बन गरेको छ ।

नेबेल पुरस्कार विजेता मुहम्मद युनुसको अन्तरिम सरकारले आइतबार अवामी लिगलाई प्रतिबन्ध लगाएपछि यो कदम आएको हो । यो प्रतिबन्ध गत वर्ष हसिनालाई अपदस्थ गर्न प्रेरित गरेको सामूहिक विरोध प्रदर्शनमा गरेको दमनको मुद्दाको फैसला नआएसम्म जारी रहने छ ।

अवामी लिग बंगलादेशको सबैभन्दा पुरानो राजनीतिक दल

हो र यसले सन् १९७१ मा देशको मुक्ति युद्धको नेतृत्व गरेको थियो । संयुक्त राष्ट्रसंघका अनुसार सन् २०२४ जुलाई-अगस्टमा हसिनाको सरकारले विपक्षीमाथि कारवाही

अपराधको आरोपमा ढाकाबाट गिरफ्तारी वारेन्टको अवहेलना गरेकी छन् । बंगलादेश निर्वाचन आयोगका वरिष्ठ सचिव अख्तर अहमदले गृह मन्त्रालयको सिफारिसका आधारमा अवामी लिगको दर्ता निलम्बन गरेको बताए । 'गृह मन्त्रालयले बंगलादेश अवामी लिग र यससँग जोडिएका संस्थाहरूको सबै प्रकारका संगठनात्मक गतिविधिहरूमा प्रतिबन्ध लगाएको छ,' उनले सोमबार राति पत्रकारहरूलाई भने, 'त्यो निर्णयलाई निरन्तरता दिँदै निर्वाचन आयोगले आयोगमा अवामी लिगको दर्ता निलम्बन गर्ने निर्णय गरेको छ ।' *रासस/एएफपी*

स्थानीय सरकार
दुहवी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
दुहवी, सुनसरी
कोशी प्रदेश, नेपाल

क्याटलग सपिड विधिबाट उपकरण तथा यन्त्र खरिद सम्बन्धी सूचना

सूचना प्रकाशन मिति २०८२/०१/३१

चालु आ.व. २०८१/८२ मा यस दुहवी नगरपालिकाको मातहतमा रहेको सरस्वती मा.वि. दुहवी-५ को लागि LED Smart Board (Interactive Flat Panel) with OPS Computer आवश्यक पर्ने भएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ (संसोधन सहित) को दफा ८ को उपदफा १(क) ड तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ (संसोधन सहित) को नियम ३१(ख)१ बमोजिम उल्लेखित उपकरण तथा यन्त्र उत्पादक कम्पनी वा सो को आधिकारिक बिक्रेताहरू बिच प्रतिस्पर्धा गराउने (क्याटलग सपिड) विधिबाट खरिद गर्नुपर्ने भएकोले इच्छुक इजाजत प्राप्त उत्पादक कम्पनी वा सम्बन्धित आधिकारिक बिक्रेताहरूले आफ्नो उत्पादकको आधिकारिक स्पेशिफिकेशन, कम्पनीको आधिकारिक पत्र, गुणस्तर र कम्पनीको आधिकारिक मूल्य खुल्ने कागजात क्याटलग वा ब्रोसर संलग्न राखी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ (सातौ) दिनको १२ बजे भित्र यस कार्यालयमा निवेदन दर्ता गराउन दर्ता गराउनुहुन अनुरोध छ । साथै दर्ता भएका निवेदनहरू सोही दिनको २ बजे नियमानुसार खोलिने व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

उपकरण तथा यन्त्रको तिवरण:

क्र.स.	उपकरण तथा यन्त्रको नाम	परिमाण	कैफियत
१	LED Smart Board (Interactive Flat Panel)	६ थान	माग गरिएको उपकरणयन्त्रको स्पेशिफिकेशन र विस्तृत विवरण कार्यालयको वेबसाइट https://duhabimun.gov.np मा हेर्न सकिनेछ ।
२	OPS Computer	६ थान	

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

वर्गीकृत विज्ञापन सङ्कलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा – सोह्रखुट्टे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७६०, ९८४१८८७७१९ ९८६६४३०१५५ । स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि.-सितामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२९६६५८२९८४२६३५८१५ । लोटस कम्युनिकेशन- गोंगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१। ध्रुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१। Reachmond Books Shop (रोहित दाहाल) – फोन नं.४०१६३१८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट । Yonjan Enterprise - Dhalku Bhishal Nagar, 4438217। दत्तकाली स्टेशनरी – नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६०७४६ । सारीका स्टेशनरी पसल – फोन नं. ९८५११२९६८६ । ज्ञानज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४००९०। विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२१९४१२ । निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी – लगनखेल, ५५३१९५७, ९८४१६२७४८९ । वीडलिंक मिडिया प्रा.लि. – पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४ । हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं.४३८७२४२, ९८४१४४००८३ । मलः स्टेशनरी- गड्ढाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५७ । B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं.9851079417, 2297501। HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाईडमा), वी.एण्ड वी. कम्युनिकेशन एण्ड साइबर- कलंकी चोक फोनः ०१-४२७६५३०, फ्याक्सः०१-४२७९३२२ । दाजुभाइ स्टेशनरी – पिंगलास्थान, गौशाला, फोनः ०१-४४९४६१५, ९८४९५०८१९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट –९ ललितपुर फोन नं. ९८४१२८६९८९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौँ सम्पर्क : ०१- ४२२४१८१, ०१- ४०१२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोंगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१४५८०१८४ ।

प्रभाव दैनिक

National Daily

अर्थ बजार

आजको मूल्य

छपावाला सुन / तेजाबी सुन / चाँदी

प्रति तोला - १८४८०० प्रति तोला - ० प्रति तोला - १९७०

नेपाली हाते कागज अछामको रामारोशन गाउँपालिका-६ स्थित श्री लक्ष्मी हाते कागज उद्योगमा उत्पादन गरिएका नेपाली कागज घाममा सुकाइँदै । वि.सं. २०४१ सालमा स्थापना भएको यस उद्योगमा उत्पादन भएका कागज काठमाडौँ, नेपालगञ्ज, धनगढीलगायत स्थानमा बिक्रीका लागि पठाइने गरिन्छ । तस्विर : सुशील भण्डारी / रासस

दोहोरो अंकले घट्यो नेप्से

काठमाडौँ (प्रस)- नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचकमा दोहोरो अंकको गिरावट भएको छ । मंगलबार नेप्से परिसूचक १४ दशमलव ८७ अंकले घटेर दुई हजार छ सय ३४ दशमलव २३ को बिन्दुमा कायम भएको हो ।

तीन सय १४ कम्पनीको दुई करोड १८ लाख २८ हजार दुई सय ३१ कित्ता सेयर एक लाख दुई हजार चार सय ४५ पटक खरिदबिक्री हुँदा रु नौ अर्ब ६३ करोड ४८ लाख १२ हजार छ सय १२ बराबरको कारोबार भएको छ ।

विकास बैंक समूह शून्य दशमलव ८८, जीवन बीमा शून्य दशमलव ९५ र उत्पादन तथा प्रशोधन समूह शून्य दशमलव ३४ प्रतिशतले बढेको छ भने अरु सबै समूहको उपसूचक घटेको छ । बैंकिङ शून्य दशमलव ३०, वित्त एक दशमलव ९१, होटल तथा पर्यटन दुई दशमलव २१, जलविद्युत् एक दशमलव १८ र लगानी समूह शून्य दशमलव ७९ प्रतिशतले घटेको छ ।

त्यसैगरी, लघुवित्त शून्य दशमलव ६९,

कपरेिट

लगानी कोष र गोदावरी नगरपालिकाबीच सम्झौता

काठमाडौँ (प्रस)- नागरिक पेन्सन योजना सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा नागरिक लगानी कोष र गोदावरी नगरपालिकाबीच सम्झौता भएको छ ।

नगरपालिकाका शिक्षक, कर्मचारीको मासिक तलवाट पाँच सय रूपैयाँ र नगरपालिकाको शिक्षक, कर्मचारी कल्याणकारी कोषबाट पाँच सय रूपैयाँ थप गरी मासिक एक हजार रूपैयाँ नागरिक पेन्सन योजनामा जम्मा गर्ने विषयमा कोष र नगरपालिकाबीच सम्झौता भएको हो । सम्झौतामा नगरपालिकाको तर्फबाट नगर प्रमुख विरेन्द्र भट्ट र कोषको तर्फबाट कार्यकारी निर्देशक पर्वत कुमार कार्कीले हस्ताक्षर गरेका छन् । यस योजनामा सहभागी शिक्षक, कर्मचारी र पालिकाको तर्फबाट जम्मा भएको रकमको आधारमा एकमुष्ट वा ६० वर्ष पुगेपछि पेन्सन उपलब्ध गराउने सम्झौतामा उल्लेख छ ।

बजाजको नयाँ वर्ष अफरको भाग्यशाली विजेता घोषणा

काठमाडौँ (प्रस)- नेपालका लागि बजाज मोटरसाइकलको आधिकारिक वितरक हंसराज हुलासचन्द्र एण्ड कम्पनी प्रा. लि. ले नेपाली नयाँ वर्ष २०८२ को उपलक्ष्यमा आयोजना गरेको 'खुसीको मिटर' का भाग्यशाली विजेताको घोषणा गरेको छ । कम्पनीले क्याम्पेनमा देशभरबाट हजारौँ उत्साही सहभागीहरूले सहभागिता जनाएका थिए । सहभागीहरू मध्येबाट, लक्की ड्र माफत यस एण्ड ब्रदर्स अटो प्रा. लि., विराटनगरका मोसीम आलमले एक लाख नगद पुरस्कार जित्न सफल भएका हुन ।

यो क्याम्पेनले गेमिङको रमाइलो र मोटरसाइकल किन्दाको खुसीलाई एकसाथ जोडेको थियो । जस अन्तर्गत ग्राहकहरूले डिजिटल अनुभवमाफत रु. १ लाखसम्म नगद पुरस्कार र आकर्षक गिफ्टहरू समेत जित्ने अवसर पाएका थिए ।

बजाजले सामाजिक सञ्जालमाफत खेल सकिने विशेष डिजिटल गेम ल्याएको थियो । जसअन्तर्गत सहभागीहरूले घरमै बसीबसी विभिन्न आकर्षक उपहारहरू जित्न सफल भएका छन् । ग्राहकहरूले उक्त उपहारहरू प्राप्त गर्न बजाज मोटरसाइकलको टेस्ट राइडमा पनि उल्लेखनीय सहभागिता जनाएका थिए ।

ब्रिटिस काउन्सिलद्वारा 'कनेक्सन थ्रु कल्चर' आवेदन आह्वान

काठमाडौँ (प्रस)- ब्रिटिस काउन्सिलले 'कनेक्सन थ्रु कल्चर (सिटिसि-संस्कृतिका माध्यमबाट संयोजन)' अनुदान २०२५ आरम्भ भएको घोषणा गरेको छ ।

सिटिसिअन्तर्गत ब्रिटिस काउन्सिलले नेपाली कलाकारहरू, सांस्कृतिककर्मीहरू र सृजनात्मक कार्यमा संलग्न संस्थाहरूलाई

‘आर्थिक सुधारका कार्यक्रमलाई उच्च महत्त्व दिएका छौं’

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ-

उपप्रधानमन्त्री एवं अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले मुलुकको समग्र आर्थिक सुधारलाई सरकारले उच्च महत्त्वका साथ अघि बढाइरहेको बताएका छन् । आगामी आर्थिक वर्षको बजेटबारे विकास साभेदारसँग मंगलबार अर्थ मन्त्रालयमा भएको छलफलमा उनले आर्थिक सुधारको प्रक्रिया थालिसकेको र त्यसलाई भविष्यमा अझ प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउने बताए ।

‘केही समयदेखि आर्थिक सुधार थालेका छौं । त्यसबाट सकारात्मक नतिजा पाइरहेका छौं । भविष्यमा पनि आर्थिक सुधारका कार्यक्रमलाई उच्च महत्त्व दिनेछौं’, उनले भने, ‘अध्यादेशबाट गरिएका कानुन संशोधन, उच्चस्तरीय आर्थिक सुधार सुझाव आयोगले दिएका सुझाव, विभिन्न नीति तथा निर्णय नीतिगत सुधारका महत्त्वपूर्ण पक्षहरू हुन् ।’

अर्थमन्त्री पौडेलले आगामी बजेट विशेष गरी निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्ने, रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्ने, उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई सबल बनाउनेतर्फ केन्द्रित हुने जानकारी दिए ।

स्रोत सुनिश्चितताको हिसावले सुविधाजनक अवस्था नरहेको उल्लेख गर्दै अर्थमन्त्री पौडेलले बजेट निर्माण गर्दा मितव्ययिता, खर्च कटौती र सीमित साधन स्रोतलाई अत्यधिक प्रतिफल हुने गरी विनियोजन गर्नेमा ध्यान दिने बताए ।

वैदेशिक सहायतालाई नेपालको आवश्यकता र प्राथमिकतामा केन्द्रित गर्ने, त्यसको सही र प्रभावकारी सदुपयोग गर्नेमा हाम्रो ध्यान केन्द्रित हुनेछ । पुँजीगत खर्च र त्यो खर्च नहुँदाको समस्या समाधानका लागि पनि ध्यान दिएका छौं ।

वैदेशिक सहायतालाई नेपालको आवश्यकता र प्राथमिकतामा केन्द्रित गर्ने, त्यसको सही र प्रभावकारी सदुपयोग गर्नेमा हाम्रो ध्यान केन्द्रित हुनेछ । पुँजीगत खर्च

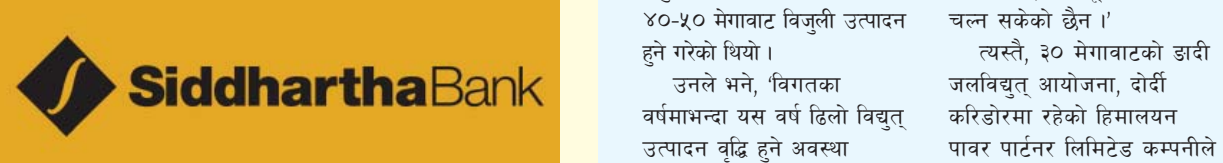
बेलायतका साभेदारहरूसँग सहकार्य गर्न अनुदानका लागि आवेदन दिन आह्वान गरेको छ ।

विश्वव्यापी सहकार्यको आवश्यकता अहम् भएको अहिलेको परिस्थितिमा, यस कार्यक्रमले नेपाल तथा अन्य देशका सिर्जनात्मक समुदायलाई जोड्ने परियोजनाहरूलाई १०,००० पाउन्ड स्टर्लिङ (करिब १८ लाख २० हजार नेपाली रूपैयाँ) सम्मको अनुदान दिने छ । यो कार्यक्रम अन्तरगत विभिन्न देशका कलाकर्मीहरूको संयुक्त कला कार्यशाला (ज्वाइन्ट रेसिडेन्सी), संयुक्त सिर्जनाहरूको प्रदर्शनी, मञ्चन, अनुसन्धान, र डिजिटल कथा वाचनजस्ता परियोजनालगायतका त्यस्ता पहलहरूलाई सहयोग गरिनेछ, जसको उद्देश्य आपसी समझदारी बढाउने, नवीन संवाद सुरु गर्ने, र दीर्घकालीन अन्तर्राष्ट्रिय साभेदारीहरू निर्माणको हुनेछ ।

ब्रिटिस काउन्सिल नेपालका कन्ट्री डाइरेक्टर रुस्तम मोदीले भने, ‘यस कार्यक्रमले दुवै देशका कलाकर्मी र कलासम्बन्धी संस्थाहरूलाई साझा भविष्यको कल्पना गर्न सशक्त बनाउँछ । साझा सृजनात्मकता र आपसी सम्मानमाफत, अन्तरदेशीय सार्थक साभेदारी विस्तार भएको हामी देख्दै छौं र यसको प्रभाव दीर्घकालीन हुनेछ ।’

सिद्धार्थ बैंकको अनलाइन पेमेन्ट गेटवे सेवा सुरु

काठमाडौँ (प्रस)- सिद्धार्थ बैंक लिमिटेडले नेपाल क्लियरिङ हाउस लिमिटेडको सहकार्यमा कार्डमा आधारित सिद्धार्थ अनलाइन पेमेन्ट गेटवे सेवा सुरु गरेको छ । यो सेवाबाट बैंकमा खाता भएका व्यवसायी (मर्चेन्ट)हरूले अब राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय बैंकहरूबाट जारी भएको भिसा तथा मास्टर कार्डमाफत नेपाल तथा विदेशमा भएका ग्राहकबाट सजिलै अनलाइन भुक्तानी लिन सक्नेछन् ।

सिद्धार्थ अनलाइन पेमेन्ट गेटवे माफत अब ई-कमर्स कारोबार गर्ने विद्यालय, अस्पताल, होटल, ट्राभल एजेन्सी, एनजीओ लगायतका संस्थाहरूले देश तथा विदेशबाट सहज रूपमा अनलाइनमाफत भुक्तानी लिन सक्नेछन् । यस गेटवेको प्रयोगले भुक्तानी प्रक्रियामा कार्डलाई भौतिक रूपमा प्रस्तुत गर्नुपर्ने भन्कट हटाएको छ । साथै, यस पेमेन्ट गेटवेको प्रयोगले आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गर्दै कुनै पनि प्रकारको अनलाइन भुक्तानीलाई छिटो, सुरक्षित र विश्वसनीय बनाउनेछ । सिद्धार्थ अनलाइन पेमेन्ट गेटवेको मुख्य उद्देश्य डिजिटल भुक्तानी प्रणालीलाई सरल, सुरक्षित र सुलभ बनाउनु मात्र होइन कि बैंकका मर्चेन्टहरूलाई व्यापारिक दृष्टिकोणबाट थप सहयोग पुऱ्याउनु पनि हो ।

जिल्लामा पिपुल हाइड्रोपावर

र त्यो खर्च नहुँदाको समस्या समाधानका लागि पनि ध्यान दिएका छौं,’ अर्थमन्त्री पौडेलले भने ।

संसद्मा प्रस्तुत गरेपछि आगामी बजेटलाई सबैले यथापरक भनेर मूल्यांकन गर्ने विश्वास व्यक्त गर्दै अर्थमन्त्रीले मुलुकको विकासमा मित्रराष्ट्र र विकास साभेदारका निरन्तर सहयोगको अपेक्षा सरकारले गरेको बताए । अर्थ सचिव घनश्याम उपाध्यायले आगामी वर्षको बजेटले आर्थिक अनुशासन र निजी क्षेत्रको आत्मविश्वास वृद्धिलाई प्राथमिकतामा राख्ने बताए ।

अर्थ मन्त्रालयको अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता समन्वय महाशाखा प्रमुख धनीराम शर्मांले गत वर्षको तुलनामा चालु आवमा अर्थतन्त्र सुधारोन्मुख भएको बताए । मुलुकको विकास साभेदार एवं तिनका प्रतिनिधिले राजस्व परिचालन, स्रोतको अधिकतम सदुपयोग, यथाथरक बजेट निर्माण तथा कार्यान्वयनलगायत विषयमा सुझाव दिँदै भविष्यमा पनि नेपाललाई सहायता निरन्तर रहने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका थिए ।

छलफलमा भारत, चीन, अमेरिका, बेलायत, जापान, कोरिया, अष्ट्रेलिया, नर्वे, जर्मनी, फिनल्याण्ड, युरोपेली संघ, विश्व बैंक, एसियाली विकास बैंक, संयुक्त राष्ट्रसंघ, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, विश्व स्वास्थ्य संगठनलगायत विकास साभेदार सहभागी थिए ।

लमजुङमा विद्युत् उत्पादन बढेन

लमजुङ (प्रस)- बर्खा सुरु हुन लाग्दा पनि लमजुङमा विद्युत् उत्पादन बृद्धि हुन सकेको छैन । हिउँ नपग्लिनु, मर्स्याङ्दी नदी, दोर्दी, मिदिम, खुदी, स्यांगेलगायत खोलामा पर्याप्त पानी नहुँदा गत मङ्सिरदेखि घटेको विद्युत् उत्पादन बृद्धि हुन नसकेको हो ।

जिल्लामा उत्पादन थालेको सबैभन्दा ठूलो लमजुङको बेंसीसहर नगरपालिका-१ दलालस्थित ७० मेगावाट क्षमताको मध्यममर्स्याङ्दी जलविद्युत् आयोजनामा गत मङ्सिरको सुरुआतदेखि उत्पादन घटेर २४ मेगावाटमा सीमित भएको थियो । अहिले केहीमात्रमा बढेर ३२ मेगावाटको हाराहारीमा विद्युत् उत्पादन हुन थालेको मध्यममर्स्याङ्दी जलविद्युत् आयोजना केन्द्रका प्रमुख पवन बस्नेतले बताए । उनका अनुसार गत वर्ष यो समयमा ४०-५० मेगावाट विजुली उत्पादन हुने गरेको थियो ।

उनले भने, ‘विगतका वर्षमाभन्दा यस वर्ष ढिलो विद्युत् उत्पादन बृद्धि हुने अवस्था छ । हिउँ नपग्लिनु, नदीमा पानी नहुनुलगायत कारणले आयोजनालाई आवश्यक पानी नहुँदा विद्युत् उत्पादन पुरानो अवस्थामा फर्किन ढिलाइ भइरहेको छ । मध्यममर्स्याङ्दी आयोजना सन् २००८ मा निर्माण सम्पन्न भएको हो ।’ उक्त आयोजना रु २७ अर्ब २० करोडको लागतमा निर्माण सम्पन्न भएको थियो । जिल्लामा पिपुल हाइड्रोपावर

कम्पनीले निर्माण गरेको दोर्दी गाउँपालिका-६ ढोडेनीस्थित ५४ मेगावाट क्षमताको सुपरदोर्दी ‘ख’ आयोजनाबाट पनि विद्युत् उत्पादन बढ्न सकेको छैन । यस आयोजनाबाट हाल १४ मेगावाट मात्र विजुली उत्पादन भइरहेको आयोजना कार्यालयले जनाएको छ ।

त्यस्तै, मर्स्याङ्दी गाउँपालिकास्थित भुलभुलेमा ५० मेगावाट क्षमताको माथिल्लो मर्स्याङ्दी ‘ण’ जलविद्युत्लाट अहिले ३०-३२ मेगावाटको हाराहारीमा मात्र विद्युत् उत्पादन भइरहेको आयोजनाका ईञ्जिनियर कर्ण अधिकारीले जानकारी दिए । उनले भने, ‘यस वर्ष विद्युत् उत्पादन घट्दा २५ मेगावाटको एउटा टरबाइन मात्र चलाएका थियौं, अहिले दुई बटा चलाएका छौं, तर नदीमा पर्याप्त पानी नभएकोले पूरै क्षमतामा चल्न सकेको छैन ।’

त्यस्तै, ३० मेगावाटको डादी जलविद्युत् आयोजना, दोर्दी करिडोरमा रहेको हिमालयन पावर पार्टनर लिमिटेड कम्पनीले निर्माण गरेको २७ मेगावाट क्षमताको दोर्दीखोला जलविद्युत्, दोर्दी गाउँपालिका-६ ढोडेनीमा लिबटी इनर्जी हाइड्रोपावरले निर्माण गरेको २५ मेगावाट क्षमताको माथिल्लो दोर्दी ‘ए’ आयोजना, चार दशमलव चार मेगावाटको राँधी, तीन मेगावाटको मिदिम करापु तथा दुई मेगावाटको छ्याङ्दी आयोजनाबाट विजुली पूरै क्षमतामा सञ्चालन हुन सकेका छैनन् ।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabinonline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक